

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

YTTRANDE
2023-08-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0595

Version 1.0

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Handläggare
Daniel Rydholm

Yttrande diarienummer 31/2022 – "Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader"

Inledning

Om Trafikförvaltningen

Trafikförvaltningen är verksamheten bakom varumärkena Storstockholms Lokaltrafik (SL), Waxholmsbolaget, Färdtjänsten och Spårvägmuseet i Stockholms län.

Varje dag gör ungefär 900 000 resenärer ca 2,9 miljoner resor med kollektivtrafiken i Stockholms län. Trafikförvaltningen ansvarar för att alla som bor i eller besöker länet har tillgång till en väl utbyggd, lättillgänglig och pålitlig kollektivtrafik. De olika färdstegen – bussar, tunnelbana, pendeltåg, lokalbana samt trafik med skärgårdsbåtar – samordnas i ett växande trafiknät.

Uppdraget

Trafikförvaltningen yttrar sig i egenskap av fastighetsägare och byggherre.

Granskning av Boverkets remiss "Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader" har utförts av Trafikförvaltningens brandspecialister.

Mottagare

Boverket, remiss@boverket.se, diarienummer 31/2022.

Region Stockholm
Trafikförvaltningen
105 73 Stockholm

Leveransadress:
Lindhagensgatan 100
Godsmottagningen
112 51 Stockholm

Telefon: 08-123 316 00
Fax: 08-123 316 06
registrator.tf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

YTTRANDE
2023-08-24

Ärende/Dok. Id.
TN 2014-0595

Version 1.0

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Yttrande

Trafikförvaltningens yttrande begränsas till övergripande kommentarer på författningsförslaget och därmed kommenteras inte enskilda paragrafer.

Utökade kostnader för byggherren

Trafikförvaltningen anser inte att färre regler per automatik leder till minskade byggkostnader och effektiviseringar, som beskrivs i författningsförslaget. Kostnader kring regeltolkning och kravställning kommer förskjutas från regelskrivaren till varje enskild byggherre.

Författningsförslaget vill skapa färre regler för att minska byggkostnaderna och ge utrymme för flexibilitet. Färre regler innebär inte per automatik att kostnaderna minskar, vilket förslaget antar. Färre och diffusare regler kan lika väl leda till längre projekteringstider och dyrare byggkostnader eftersom osäkerheter kopplade till regelverket ökar.

Kostnaderna för att utreda kravnivå och innebörden av kravnivån i regelverket kommer förskjutas från regelskrivaren till varje enskild byggherre. I det stora hela kommer detta innebära ökade kostnader för samhället eftersom varje byggherre måste utreda kravnivån enskilt, med utökade projekterings- och byggkostnader som följd.

Trafikförvaltningens erfarenhet från regelskrivningar med otydliga budskap är att kostnaden för projekteringen ökar och att behovet av utredningar blir fler.

Trafikförvaltningens interna regelverk är snarare på väg mot mer detaljerade lösningar för att minska osäkerheten i förhållande till regelverken, sänka kostnaderna och likrikta utformningen.

Utökat utrymme för tolkningar och brandskyddsnivå

Trafikförvaltningen anser att författningsförslaget ger utrymme för utökat tolkningsutrymme som t.ex. kan leda till större variation på utformning mellan byggherrar och ge utrymme för sämre kvalitet på brandskyddet.

Det är ju allmänt känt att lagstiftarens nivå utgör minimikravet för fastighetsägare (flertalet), det finns förstås byggherrar som utformar brandskyddet bättre än lagkrav och byggherrar som utgår från minimikrav

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

YTTRANDE
2023-08-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0595

Version 1.0

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

(eller sämre). Men vid intern dialog kring kravställning av brandskyddet är just minimikrav enligt lag odiskutabelt. Om då lagstiftaren definierar krav som t.ex. "tas hänsyn till" och "tillräcklig snabbhet" eller liknande kommer det att innebära olika saker för olika byggherrar. Vilket brandskydd skapar det för samhället?

Att "ta hänsyn till" innebär inte att något särskilt görs åt det, det kan lika gärna väljas bort. Det vore intressant att projektera en byggnad där en kreativ brandkonsult projekterar den billigaste utformningen enligt författningsförslagets lagkrav. Vilken brandsäkerhet uppnås då? Antagligen en annan nivå på brandsäkerhet än den som uppnås med dagens BBR.

"Ta hänsyn till" = beakta, betänka, förhålla sig till.

Varje byggherre har alltid en ekonomisk ram att förhålla sig till, oavsett vilken byggherre vi pratar om. Därmed kommer besparingar och ekonomiska ramar kunna bli en ännu större parameter, än idag, vid utformningen av brandskyddet.

Krav vid samhällsviktig verksamhet

Trafikförvaltningen anser att olika samhällsviktiga verksamheter borde ha en gemensam samsyn kring minimikrav för brandskydd, eftersom det finns ett beroenden mellan verksamheterna. Trafikförvaltningen har redan idag egna riktlinjer där ett utökat brandskydd för samhällsviktig verksamhet finns beskrivet, dvs hänsyn tas till bland annat personsäkerhet, egendomsskydd och skydd av trafikdrift.

Boverket har bedömt att det inte är ändamålsenligt att i regelverket precisera krav för brandskydd i samhällsviktig verksamhet. Boverket bedömer att det är något som respektive verksamhet ska säkerställa i sin egen kontinuitetsplanering. Boverket skriver vidare att det är otydligt vilken myndighet som har huvudansvaret för denna fråga.

Om respektive huvudman för samhällsviktig verksamhet hanterar sin kravnivå borde det ur ett samhällsperspektiv kunna finnas en gemensam samsyn om minimikrav för brandskydd eftersom olika samhällsviktiga verksamheter har ett beroenden mellan varandra. Det är centralt för samhället att denna otydlighet kring bemyndigande och kravnivå säkerställs, för samhällets skull.

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

YTTRANDE
2023-08-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0595

Version 1.0

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Projektering och utförande utifrån perspektivet förvaltningsbarhet

Trafikförvaltningen anser att det saknas tydliga krav i författningsförslaget mellan projektering och förvaltningsbara lösningar. Författningsförslaget fokuserar i huvudsak bara på det som byggs och inte på konsekvenserna av projekteringen över byggnadens livstid.

Traditionellt finns flertalet krav för projektering och utförande, inklusive kontroll av utförande samt dokumentation. Förvaltningsperspektivet i den brandtekniska projekteringen beskrivs allt som oftast inte mer än genom drift- och underhållsinstruktioner.

En byggnad kan absolut få ett gott brandskydd om det utförs enligt paragraferna om projektering och utförande, men det som saknas är ett ännu tydligare krav att ta med förvaltningsbarheten i projekteringen. Det som nämns under begreppet projektering är att man ska projektera så att "förutsatt underhåll kan ske", men det tar inte med allt i begreppet förvaltningsbarhet. Ett brandskydd där förvaltningsperspektivet inte är hanterat fullt ut kan bli dyrt för fastighetsägare och därmed för samhället.

Analytisk dimensionering

Trafikförvaltningen anser att krav för analytisk dimensionering borde vara en del i byggreglerna. Att förlita sig på att marknaden och en annan part ska sätta nivåerna blir otydligt, framförallt för fastighetsägare och byggherrar som normalt inte utgör en del i processen.

Analytisk dimensionering kan vara bra, om det används på rätt sätt. Och eftersom analytisk dimensionering blir en än mer central del i författningsförslaget än tidigare BBR så borde Boverket vara ännu mer angelägna om att styra och vägleda utformningen av kraven kopplade till analytisk dimensionering. Erfarenhetsmässigt används ju redan idag analytisk dimensionering då och då i syfte "att räkna hem" en brandteknisk lösning, en sådan lösning kan i det korta perspektivet bli myndighetsgodkänd men under byggnadens livslängd vara kostnadsdrivande.

Gränsvytor mot andra föreskrifter och regelverk

Trafikförvaltningen anser att gränsdragningar mot andra regelverk och föreskrifter behöver göras tydligare. Vid en enskild byggnad kan det vara enkelt,

Trafikförvaltningen
Säkerhetsavdelningen

YTTRANDE
2023-08-24

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0595

Version 1.0

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

dvs när det handlar om bostadshus, kontor etc. men när det kommer till angränsning mot anläggningar eller andra regelverk så blir det mer otydligt.

Författningsförslaget har inte förbättrat gränsdragningen mellan olika regelverk eller föreskrifter som alla utgår från plan- och bygglagen, exempelvis diverse regelverk från Transportstyrelsen. När tydlighet kring regelverken inte finns mellan myndigheter så blir det upp till fastighetsägare och byggherrar att hantera tolkningar, vilket tyvärr kan leda till vitt skilda lösningar. Det optimala vore om myndigheterna själva var tydliga och fastslår en tolkning som gäller för alla.

Pelle Rytterlund
Säkerhetsdirektör
Trafikförvaltningen
Region Stockholm